CZU: 343.736
DOI: https://doi.org/10.67457/asasm.26.23.13

DIGITALIZAREA ȘI TRANSPARENȚA ACTIVELOR ÎN ADMINISTRAREA MASEI DEBITOARE ÎN PROCEDURILE EUROPENE DE INSOLVENȚĂ

Rodica CHIRTOACĂ [1]

Articolul analizează rolul digitalizării și al transparenței activelor în administrarea masei debitoare în cadrul procedurilor europene de insolvență, în contextul evoluțiilor legislative și instituționale promovate la nivelul Uniunii Europene. Cercetarea pornește de la necesitatea eficientizării mecanismelor de identificare, conservare și valorificare a patrimoniului debitorului, în condițiile creșterii complexității raporturilor juridice și a caracterului transfrontalier al insolvenței. Sunt examinate reperele generale privind utilizarea registrelor electronice de insolvență, interconectarea bazelor de date și instrumentele digitale destinate practicienilor în insolvență, cu accentul plasat pe impactul acestora asupra transparenței și trasabilității activelor.

Obiectivele studiului vizează evaluarea cadrului normativ european relevant, identificarea beneficiilor și limitărilor digitalizării în administrarea masei debitoare, precum și formularea unor propuneri de optimizare a practicilor existente. Metodologia utilizată include analiza doctrinară, comparativă și normativă a reglementărilor europene și a tendințelor actuale în materie.

Rezultatele cercetării evidențiază că digitalizarea contribuie semnificativ la creșterea transparenței, reducerea riscurilor de fraudă și accelerarea procedurilor de insolvență, facilitând accesul creditorilor la informații relevante și sporind eficiența administratorilor/lichidatorilor. Totodată, sunt identificate provocări legate de protecția datelor, interoperabilitatea sistemelor și uniformitatea aplicării normelor la nivel european.

Implicațiile teoretico-practice ale studiului constau în conturarea unui model modern de administrare a masei debitoare, bazat pe tehnologii digitale, care poate contribui la consolidarea încrederii în procedurile de insolvență și armonizarea practicilor în spațiul european.

Cuvinte-cheie: insolvență, digitalizare, transparență, registre de insolvență, UE.

DIGITALIZATION AND TRANSPARENCY OF ASSETS IN THE ADMINISTRATION OF THE DEBTOR'S ESTATE IN EUROPEAN INSOLVENCY PROCEEDINGS

Rodica CHIRTOACĂ [1]

The article analyzes the role of digitalization and asset transparency in the administration of the debtor's estate within European insolvency proceedings, in the context of legislative and institutional developments promoted at the level of the European Union. The research starts from the need to increase the efficiency of mechanisms for identifying, preserving, and valorizing the debtor's assets, under the conditions of increasing complexity of legal relationships and the cross-border nature of insolvency.

The general benchmarks regarding the use of electronic insolvency registers, the interconnection of databases, and digital tools intended for insolvency practitioners are examined, with emphasis on their impact on transparency and traceability of assets.

The objectives of the study aim at evaluating the relevant European normative framework, identifying the benefits and limitations of digitalization in the administration of the debtor's estate, as well as formulating proposals for optimizing existing practices. The methodology used includes doctrinal, comparative, and normative analysis of European regulations and current trends in the field.

The research results highlight that digitalization significantly contributes to increasing transparency, reducing fraud risks, and accelerating insolvency proceedings, facilitating creditors' access to relevant information and enhancing the efficiency of administrators/liquidators. At the same time, challenges related to data protection, system interoperability, and uniform application of rules at the European level are identified.

The theoretical and practical implications of the study consist in outlining a modern model for administering the debtor's estate, based on digital technologies, which may contribute to strengthening trust in insolvency proceedings and to harmonizing practices within the European area.

Keywords: insolvency, digitalization, transparency, insolvency registers, EU.

[1] Doctorandă, Școala doctorală „Științe juridice și economice", Universitatea de Stat din Moldova (ROR: https://ror.org/0475kvb92); e-mail: rector@usm.md; avocat Cabinetul „Avocatului Chirtoacă Rodica", e-mail: roddica@mail.ru, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0000-8141-6507

PhD candidate, Doctoral School of Legal and Economic Sciences, State University of Moldova (ROR: https://ror.org/0475kvb92); e-mail: rector@usm.md; lawyer, Law Office of Chirtoacă Rodica, e-mail: roddica@mail.ru, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0000-8141-6507

INTRODUCERE

Digitalizarea proceselor juridice și consolidarea transparenței la gestionarea patrimoniului constituie direcții esențiale ale modernizării dreptului insolvenței la nivel european. În acest context, subiectul cercetării îl reprezintă mecanismele de digitalizare și asigurare a transparenței activelor în ceea ce ține de administrarea masei debitoare în procedurile europene de insolvență. Obiectul cercetării vizează ansamblul normelor juridice, instrumentelor digitale și practicilor instituționale utilizate pentru identificarea, conservarea și valorificarea activelor debitorului în cadrul procedurilor de insolvență cu elemente de extraneitate.

Importanța și actualitatea studiului sunt determinate de: intensificarea raporturilor economice transfrontaliere; necesitatea eficientizării procedurilor de insolvență; imperativele impuse de transformarea digitală a sistemelor judiciare în Uniunea Europeană. Adoptarea registrelor electronice de insolvență și interconectarea acestora la nivel european au generat noi standarde de transparență și acces la informație, influențând semnificativ modul de administrare a masei debitoare.

Gradul de cercetare a subiectului în doctrină relevă o preocupare constantă pentru analiza principiilor tradiționale ale patrimoniului și ale procedurii insolvenței, însă abordările privind digitalizarea și utilizarea tehnologiilor informaționale în acest domeniu rămân relativ recente și insuficient dezvoltate, în special în doctrina națională. În doctrina europeană, studiile se concentrează preponderent asupra eficienței procedurilor și cooperării transfrontaliere, fără a epuiza implicațiile tehnologice asupra masei debitoare.

Premisele cercetării pornesc de la ipoteza că digitalizarea contribuie la creșterea transparenței, eficienței și securității juridice în administrarea masei debitoare, dar ridică, totodată, provocări legate de protecția datelor și interoperabilitatea sistemelor.

INTRODUCTION

The digitalization of legal processes and the strengthening of transparency in the management of assets represent essential directions of the modernization of insolvency law at the European level. In this context, the subject of the research is represented by the mechanisms of digitalization and ensuring transparency of assets in the administration of the debtor's estate in European insolvency proceedings.

The object of the research concerns the set of legal norms, digital instruments, and institutional practices used for identifying, preserving, and valorizing the debtor's assets within insolvency proceedings involving elements of foreignness.

The importance and timeliness of the study are determined by the intensification of cross-border economic relations, the need to increase the efficiency of insolvency procedures, and the imperatives imposed by the digital transformation of judicial systems within the European Union. The adoption of electronic insolvency registers and their interconnection at the European level has generated new standards of transparency and access to information, significantly influencing the way in which the debtor's estate is administered.

The degree of research of the subject in doctrine reveals a constant concern for the analysis of traditional principles of patrimony and insolvency procedure; however, approaches regarding digitalization and the use of information technologies in this field remain relatively recent and insufficiently developed, especially in national doctrine. In European doctrine, studies mainly focus on the efficiency of procedures and cross-border cooperation, without exhausting the technological implications on the debtor's estate.

The premises of the research start from the hypothesis that digitalization contributes to increasing transparency, efficiency, and legal certainty in the administration of the debtor's estate, but at the same time raises challenges related to data protection and system interoperability.

The research methods used include

Metodele de cercetare utilizate includ metoda analizei juridice, metoda comparativă, metoda sistemică și metoda interpretării normelor juridice. Materialele aplicate la elaborarea studiului cuprind legislația Uniunii Europene în materia insolvenței, acte normative naționale relevante, doctrina de specialitate, rapoarte și studii privind digitalizarea sistemelor judiciare și interconectarea registrelor de insolvență.

DISCUȚII ȘI REZULTATE OBȚINUTE

Pentru a asigura coerența analizei și evidențierea progresivă a rezultatelor cercetării, compartimentul „Discuții și rezultate obținute" poate fi structurat în următoarele paragrafe: Reglementarea europeană și conținutul masei debitoare; principiile care guvernează masa debitoare; digitalizarea procedurilor de insolvență; impactul digitalizării asupra masei debitoare; rolul transparenței în administrarea masei debitoare; jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

1. Reglementarea europeană și conținutul masei debitoare

Transformările digitale din ultimele decenii au influențat profund toate domeniile juridice, inclusiv dreptul insolvabilității. În contextul globalizării economice și al creșterii cazurilor de insolvență transfrontalieră, necesitatea unor mecanisme eficiente de administrare a masei debitoare a devenit o problemă esențială. Astfel, Uniunea Europeană și-a propus instituirea unui spațiu de libertate, securitate și justiție. Buna funcționare a pieței interne impune ca procedurile transfrontaliere de insolvență să funcționeze eficient și efectiv prin adoptarea instrumentelor juridice. Drept urmare, Consiliul Uniunii Europene a propus o nouă reglementare la inițiativa Republicii Federale Germania și a Republicii Finlanda cu avizul Parlamentului European și al Comitetului Economic și Social: adoptarea Regulamentului Uniunii Europene 2015/848 [1, p.6].

Adoptarea Regulamentul (UE) 2015/848 a marcat o etapă importan-

the method of legal analysis, the comparative method, the systemic method, and the method of interpretation of legal norms. The materials used in elaborating the study include European Union legislation in the field of insolvency, relevant national normative acts, specialized doctrine, as well as reports and studies regarding the digitalization of judicial systems and the interconnection of insolvency registers.

DISCUSSIONS AND RESULTS OBTAINED

In order to ensure the coherence of the analysis and the progressive highlighting of the research results, the section "Discussions and Results Obtained" may be structured into the following paragraphs: European regulation and the content of the insolvency estate; principles governing the insolvency estate; digitalization of insolvency proceedings; the impact of digitalization on the insolvency estate; the role of transparency in the administration of the insolvency estate; the case law of the Court of Justice of the European Union.

1. European Regulation and the Content of the Insolvency Estate

Digital transformations in recent decades have profoundly influenced all areas of law, including insolvency law. In the context of economic globalization and the increase in cross-border insolvency cases, the need for efficient mechanisms for administering the insolvency estate has become a fundamental issue. Thus, the European Union has aimed to establish an area of freedom, security and justice. The proper functioning of the internal market requires that cross-border insolvency proceedings operate efficiently and effectively through the adoption of appropriate legal instruments. Consequently, the Council of the European Union proposed a new regulation at the initiative of the Federal Republic of Germany and the Republic of Finland, with the opinion of the European Parliament and the Economic and Social Committee, leading to the adoption of Regulation (EU) 2015/848 [1, p. 6].

tă în modernizarea cadrului juridic european, având ca obiectiv principal creșterea eficienței procedurilor de insolvență și facilitarea cooperării între statele membre [6]. Prin acest Regulament se marchează o schimbare de paradigmă, consacrându-se un sistem bazat pe cooperare, interoperabilitate și digitalizare. Un element central al reformei îl constituie digitalizarea și transparența informațiilor privind masa debitoare, care contribuie la reducerea asimetriei informaționale și consolidarea încrederii creditorilor. Digitalizarea justiției constituie una dintre direcțiile esențiale ale evoluției dreptului contemporan, influențând inclusiv materia insolvabilității. În contextul intensificării raporturilor juridice transfrontaliere, administrarea eficientă a masei debitoare presupune acces rapid și transparent la informații relevante. Problema centrală a cercetării constă în determinarea măsurii în care instrumentele digitale contribuie la realizarea unei administrări transparente și eficiente a masei debitoare.

Datorită evoluției dreptului european al insolvenței, digitalizarea procedurilor judiciare și creșterea transparenței patrimoniului debitorului au devenit elemente esențiale pentru eficientizarea administrării masei debitoare. Dezvoltarea tehnologiilor informaționale și interconectarea registrelor electronice au contribuit semnificativ la facilitarea identificării activelor debitorului, în special în situațiile în care acestea sunt localizate în jurisdicții diferite.

Un rol important în acest proces îl are cadrul normativ instituit prin Regulation (EU) 2015/848 on Insolvency Proceedings, care a consolidat cooperarea dintre statele membre ale Uniunii Europene în materie de proceduri de insolvență. Regulamentul a instituit obligația statelor membre de a crea registre electronice ale procedurilor de insolvență, accesibile publicului, care conțin informații relevante privind deschiderea procedurii, identitatea debitorului, instanța competentă și administratorul procedurii [6]. Interconectarea

The adoption of Regulation (EU) 2015/848 marked an important stage in the modernization of the European legal framework, with the main objective of increasing the efficiency of insolvency proceedings and facilitating cooperation between Member States [6].

This Regulation (EU) 2015/848 represents a paradigm shift, establishing a system based on cooperation, interoperability and digitalization. A central element of the reform is the digitalization and transparency of information concerning the insolvency estate, which contributes to reducing information asymmetry and strengthening creditors' confidence. The digitalization of justice constitutes one of the essential directions in the evolution of contemporary law, also influencing insolvency matters. In the context of intensifying cross-border legal relations, the efficient administration of the insolvency estate requires rapid and transparent access to relevant information. The central issue of this research is to determine the extent to which digital tools contribute to achieving transparent and efficient administration of the insolvency estate.

Due to the evolution of European insolvency law, the digitalization of judicial proceedings and the increase in transparency of the debtor's assets have become essential elements for improving the administration of the insolvency estate. The development of information technologies and the interconnection of electronic registers have significantly facilitated the identification of debtor assets, especially in situations where these are located in different jurisdictions.

An important role in this process is played by the regulatory framework established by Regulation (EU) 2015/848 on insolvency proceedings, which has strengthened cooperation between the Member States of the European Union in this field. The Regulation introduced the obligation for Member States to create publicly accessible electronic insolvency registers containing relevant information regarding the opening of proceedings, the identity of the

acestor registre la nivel european permite creditorilor și altor persoane interesate să identifice rapid existența unei proceduri de insolvență într-un alt stat membru și să își exercite drepturile în cadrul acesteia.

Dezvoltarea registrelor electronice contribuie la sporirea transparenței patrimoniului debitorului și facilitează identificarea bunurilor care pot fi incluse în masa debitoare. În majoritatea statelor europene există registre digitale specializate pentru evidența diferitelor categorii de bunuri, precum registrele cadastrale pentru bunurile imobile, registrele de garanții reale mobiliare, registrele comerciale sau bazele de date privind vehiculele și participațiile societare [6]. Accesul administratorului procedurii de insolvență la aceste baze de date permite identificarea rapidă a activelor debitorului și stabilirea exactă a compoziției masei debitoare.

Importanța digitalizării devine și mai evidentă în cazul procedurilor de insolvență cu elemente de extraneitate. În cadrul economiei europene integrate, societățile comerciale pot deține active sau participații în mai multe state, iar identificarea acestora constituie adesea o provocare pentru administratorul insolvabilității. Interconectarea registrelor electronice și schimbul de informații între autoritățile naționale facilitează localizarea acestor active și includerea lor în masa debitoare, contribuind astfel la realizarea principiului universalității patrimoniului debitorului în procedura de insolvență [5].

Din perspectivă practică, digitalizarea procedurilor de insolvență produce o serie de efecte pozitive asupra administrării masei debitoare. În primul rând, aceasta permite identificarea mai rapidă a bunurilor debitorului și reduce riscul ascunderii sau transferului fraudulos al activelor înainte ori în timpul procedurii. În al doilea rând, accesul electronic la informații contribuie la reducerea costurilor administrative ale procedurii și accelerarea procesului de valorificare a bunurilor din masa debitoare. În al treilea rând, transparența informațiilor

debtor, the competent court and the insolvency practitioner [6]. The interconnection of these registers at European level allows creditors and other interested parties to quickly identify the existence of insolvency proceedings in another Member State and to exercise their rights within them.

The development of electronic registers contributes to increasing the transparency of the debtor's assets and facilitates the identification of assets that may be included in the insolvency estate. In most European states, there are specialized digital registers for recording different categories of assets, such as land registers for immovable property, security interest registers, commercial registers, or databases concerning vehicles and corporate shareholdings [6]. The insolvency practitioner's access to these databases enables the rapid identification of the debtor's assets and the accurate determination of the composition of the insolvency estate.

The importance of digitalization becomes even more evident in insolvency proceedings involving foreign elements. Within the integrated European economy, companies may hold assets or shares in several states, and identifying them often constitutes a challenge for the insolvency practitioner. The interconnection of electronic registers and the exchange of information between national authorities facilitate the localization of such assets and their inclusion in the insolvency estate, thus contributing to the realization of the principle of universality of the debtor's estate in insolvency proceedings [5].

From a practical perspective, the digitalization of insolvency proceedings produces a series of positive effects on the administration of the insolvency estate. First, it allows for faster identification of debtor assets and reduces the risk of concealment or fraudulent transfer of assets before or during the proceedings. Second, electronic access to information contributes to reducing the administrative costs of the proceedings and accelerates the process of asset realization. Third, transparency regarding insolvency proceedings enhanc-

privind procedura de insolvență sporește protecția creditorilor, oferindu-le posibilitatea de a monitoriza evoluția procedurii și a-și valorifica drepturile în mod eficient.

În doctrina contemporană se apreciază că digitalizarea și transparența activelor reprezintă un instrument important pentru modernizarea dreptului insolvenței și consolidarea eficienței procedurilor colective [1, p. 64-65]. Prin facilitarea identificării și administrării patrimoniului debitorului, aceste mecanisme contribuie la realizarea scopului fundamental al procedurii de insolvență, și anume satisfacerea creanțelor creditorilor într-un mod ordonat, echitabil și transparent.

Prin urmare, în cadrul evoluțiilor moderne ale dreptului european al insolvenței, digitalizarea registrelor patrimoniale și interconectarea bazelor de date juridice constituie factori esențiali care influențează formarea, identificarea și valorificarea masei debitoare, contribuind la eficientizarea procedurilor și creșterea gradului de protecție a creditorilor. Dacă e să ne referim la reglementarea europeană generală, conținutul masei debitoare în dreptul european comparat, atunci conceptul de masă debitoare la nivel european (uneori numită și „masa activă", „boedel", „insolvency estate") reprezintă totalitatea bunurilor și drepturilor patrimoniale ale debitorului care sunt supuse procedurii de insolvabilitate și servesc la satisfacerea creanțelor creditorilor [4, p .231].

Deși terminologia diferă de la un stat la altul, ideea juridică este relativ unitară în dreptul european al insolvenței. În spațiul Uniunii Europene nu există o definiție unică a masei debitoare, deoarece dreptul material al insolvenței rămâne în competența statelor membre. Totuși, cadrul european este influențat în special de Regulation (EU) 2015/848 on Insolvency Proceedings. Acest regulament stabilește *competența internațională* pentru deschiderea procedurii de insolvență, reglementează *recunoașterea procedurilor între statele membre*, determină *legea aplicabilă asupra*

es creditor protection by enabling them to monitor the evolution of the proceedings and to effectively exercise their rights.

In contemporary doctrine, digitalization and asset transparency are considered important tools for modernizing insolvency law and strengthening the efficiency of collective procedures [1, p. 64–65]. By facilitating the identification and administration of the debtor's assets, these mechanisms contribute to achieving the fundamental objective of insolvency proceedings, namely the orderly, equitable and transparent satisfaction of creditors' claims.

Therefore, within the modern developments of European insolvency law, the digitalization of asset registers and the interconnection of legal databases constitute essential factors influencing the formation, identification and realization of the insolvency estate, contributing to increased procedural efficiency and enhanced creditor protection.

If we refer to the general European regulation and the content of the insolvency estate in comparative European law, the concept of insolvency estate at European level (sometimes also referred to as "estate", "boedel", or "insolvency estate") represents the totality of the debtor's assets and proprietary rights subject to insolvency proceedings and serving to satisfy creditors' claims [4, p. 231].

Although terminology differs from one state to another, the legal idea is relatively uniform in European insolvency law. Within the European Union, there is no single definition of the insolvency estate, as substantive insolvency law remains within the competence of the Member States. However, the European framework is primarily influenced by Regulation (EU) 2015/848 on insolvency proceedings. This Regulation establishes international jurisdiction for opening insolvency proceedings, regulates the recognition of proceedings between Member States, and determines the law applicable to the insolvency estate [6]. According to the Regulation, the law of the state in which proceedings are opened (lex concursus) determines: which assets

masei insolvenței [6]. Potrivit regulamentului, *legea statului în care se deschide procedura* (*lex concursus*) determină: ce bunuri intră în masa debitoare și modul de administrare și lichidare a acesteia; drepturile creditorilor asupra bunurilor. Prin urmare, deși există coordonare europeană, *structura concretă a masei debitoare este stabilită de legislațiile naționale.*

În majoritatea sistemelor europene, masa debitoare include a) *bunurile existente la momentul deschiderii procedurii.* Acestea pot fi: bunuri mobile și imobile; conturi bancare; valori mobiliare; drepturi de proprietate intelectuală; participații în alte societăți; b) *bunurile dobândite după deschiderea procedurii*. În unele sisteme juridice europene, masa debitoare poate include: venituri generate după deschiderea procedurii; bunuri recuperate prin acțiuni judiciare; drepturi patrimoniale și creanțe ale debitorului, de exemplu creanțe împotriva terților, despăgubiri); drepturi contractuale [4, p. 231].

În privința bunurilor recuperate prin acțiuni specifice procedurii, administratorul insolvabilității poate introduce acțiuni precum: anularea actelor frauduloase; anularea transferurilor preferențiale; recuperarea bunurilor înstrăinate anterior procedurii. Aceste bunuri recuperate devin parte a masei debitoare [2, p. 98].

În literatura juridică europeană există două abordări doctrinare principale în privința masei debitoare: a) Concepția patrimonială; b) Concepția procedurală. În perspectiva concepției patrimoniale, masa debitoare este văzută ca *un patrimoniu autonom* sau o *universalitate juridică distinctă.* Această viziune este prezentă mai ales în: dreptul francez; dreptul german; dreptul italian.

Potrivit abordării procedurale, masa debitoare nu este un patrimoniu distinct, ci *un mecanism procedural de administrare a bunurilor debitorului în interesul creditorilor*. Această interpretare apare frecvent în doctrină anglo-saxonă.

Astfel, în ultimii ani se observă câteva

are included in the insolvency estate; the manner of administration and liquidation; and the rights of creditors over those assets. Therefore, although there is European coordination, the concrete structure of the insolvency estate is determined by national legislation.

In most European systems, the insolvency estate includes:

a) assets existing at the time of the opening of proceedings, such as movable and immovable property, bank accounts, securities, intellectual property rights, and shareholdings in other companies;

b) assets acquired after the opening of proceedings. In some European legal systems, the insolvency estate may also include income generated after the opening of proceedings and assets recovered through legal actions;

c) proprietary rights and claims of the debtor, for example claims against third parties, compensation claims, and contractual rights [4, p. 231].

Assets recovered through specific procedural actions are also included. The insolvency practitioner may initiate actions such as the avoidance of fraudulent acts, the annulment of preferential transfers, and the recovery of assets transferred prior to the proceedings. These recovered assets become part of the insolvency estate [2, p. 98].

In European legal literature, there are two main doctrinal approaches regarding the insolvency estate:

a) the patrimonial approach;

b) the procedural approach.

From the perspective of the patrimonial approach, the insolvency estate is seen as an autonomous patrimony or a distinct legal universality. This view is particularly present in French, German and Italian law.

By contrast, according to the procedural approach, the insolvency estate is not a distinct patrimony but rather a procedural mechanism for administering the debtor's assets in the interest of creditors. This interpretation is frequently encountered in Anglo-Saxon doctrine.

Thus, in recent years several devel-

evoluții în dreptul european al insolvenței în ceea ce ține de *extinderea conceptului de masă debitoare* prin includerea bunurilor recuperate din acte frauduloase, *protecția creditorilor garantați*, care pot avea drepturi preferențiale asupra anumitor bunuri din masa, *digitalizarea și transparența activelor*, inclusiv *evidența activelor transfrontaliere* și *consolidarea cooperării între instanțele din statele membre*.

2. Principiile care guvernează masa debitoare în Europa

În cadrul procedurilor europene de insolvență, masa debitoare reprezintă nucleul patrimonial asupra căruia se concentrează interesele creditorilor și intervenția organelor procedurii. Reglementarea acesteia este influențată de un ansamblu de principii juridice, consacrate atât în legislația Uniunii Europene, cât și în tradițiile juridice naționale, care asigură echilibrul între eficiența procedurii și protecția drepturilor participanților.

Un prim principiu fundamental este cel al universalității masei debitoare, potrivit căruia aceasta cuprinde totalitatea bunurilor și drepturilor patrimoniale ale debitorului, indiferent de localizarea acestora. În context european, acest principiu capătă o dimensiune transfrontalieră, fiind corelat cu ideea procedurii principale de insolvență și efectele sale asupra patrimoniului situat în mai multe state membre.

Corelativ, se afirmă principiul unității masei debitoare, care presupune tratarea patrimoniului debitorului ca un tot indivizibil, destinat satisfacerii colective a creditorilor. Cu toate acestea, dreptul european admite anumite derogări, precum deschiderea procedurilor secundare, ceea ce relativizează caracterul absolut al acestui principiu.

Un alt pilon esențial îl constituie principiul egalității creditorilor (*par conditio creditorum*), conform căruia creditorii de același rang trebuie să beneficieze de un tratament nediscriminatoriu în cadrul distribuirii masei debitoare. Acest principiu este însă temperat de existența cauzelor

opments can be observed in European insolvency law regarding the expansion of the concept of the insolvency estate, including: the inclusion of assets recovered from fraudulent acts; the protection of secured creditors who may have preferential rights over certain assets; the digitalization and transparency of assets, including the recording of cross-border assets; and the strengthening of cooperation between courts of Member States.

2. Principles Governing the Insolvency Estate in Europe

Within European insolvency proceedings, the insolvency estate represents the patrimonial core upon which the interests of creditors and the intervention of procedural bodies are focused. Its regulation is influenced by a set of legal principles, enshrined both in European Union legislation and in national legal traditions, which ensure a balance between procedural efficiency and the protection of the rights of the participants.

A first fundamental principle is the principle of universality of the insolvency estate, according to which it encompasses all assets and proprietary rights of the debtor, regardless of their location. In the European context, this principle acquires a cross-border dimension, being correlated with the concept of main insolvency proceedings and their effects on assets located in multiple Member States.

Correlatively, the principle of unity of the insolvency estate is affirmed, which presupposes the treatment of the debtor's patrimony as an indivisible whole, intended for the collective satisfaction of creditors. However, European law allows for certain derogations, such as the opening of secondary proceedings, which relativizes the absolute nature of this principle.

Another essential pillar is the principle of equality of creditors (par conditio creditorum), according to which creditors of the same rank must benefit from non-discriminatory treatment in the distribution of the insolvency estate. This principle is, however, tempered by the ex-

de preferință, care justifică o ierarhizare a creanțelor.

De asemenea, principiul transparenței joacă un rol din ce în ce mai important, mai ales în contextul digitalizării procedurilor de insolvență. Accesul la informații privind componența și evoluția masei debitoare este esențial pentru garantarea drepturilor creditorilor și prevenirea fraudelor.

Un alt principiu relevant este cel al maximizării valorii masei debitoare, care impune administratorului sau lichidatorului obligația de a conserva și valorifica bunurile în mod eficient, în vederea obținerii celui mai bun rezultat posibil pentru creditori.

Nu în ultimul rând, se remarcă principiul cooperării și coordonării între autorități, specific contextului european, care vizează facilitarea schimbului de informații și acțiunilor concertate în procedurile transfrontaliere de insolvență.

Aceste principii conturează un cadru juridic complex și dinamic, în care masa debitoare este administrată nu doar ca o simplă universalitate de bunuri, ci ca un mecanism juridic supus exigențelor eficienței, echității și transparenței, în concordanță cu tendințele de armonizare la nivel european.

3. Digitalizarea procedurilor de insolvabilitate în Uniunea Europeană

Digitalizarea și transparența activelor reprezintă una dintre tendințele moderne ale dreptului european al insolvenței, având un rol important în identificarea, administrarea și valorificarea eficientă a masei debitoare, mai ales în situațiile în care bunurile debitorului sunt dispersate în mai multe jurisdicții. În ultimul deceniu, Uniunea Europeană a promovat digitalizarea procedurilor judiciare și administrative, inclusiv în domeniul insolvenței. Un rol central, după cum am relatat în acest studiu de cercetare, îl are Regulation (EU) 2015/848 on Insolvency Proceedings. Acest document a introdus obligația statelor membre de a crea *registre electronice ale procedurilor de insolvență*, care permit: publicarea informațiilor pri-

istence of preferential rights, which justify a hierarchy of claims.

Furthermore, the principle of transparency plays an increasingly important role, especially in the context of the digitalization of insolvency proceedings. Access to information regarding the composition and evolution of the insolvency estate is essential for safeguarding creditors' rights and preventing fraud.

Another relevant principle is the principle of maximizing the value of the insolvency estate**,** which imposes on the administrator or liquidator the obligation to preserve and realize assets efficiently, with a view to obtaining the best possible outcome for creditors.

Last but not least, the principle of cooperation and coordination between authorities, specific to the European context, aims at facilitating the exchange of information and coordinated actions in cross-border insolvency proceedings.

These principles outline a complex and dynamic legal framework in which the insolvency estate is administered not merely as a simple universality of assets, but as a legal mechanism subject to the requirements of efficiency, fairness, and transparency, in line with harmonization trends at the European level.

3. Digitalization of Insolvency Proceedings in the European Union

The digitalization and transparency of assets represent one of the modern trends in European insolvency law, playing an important role in the identification, administration, and efficient realization of the insolvency estate, especially in situations where the debtor's assets are dispersed across multiple jurisdictions.

Over the past decade, the European Union has promoted the digitalization of judicial and administrative procedures, including in the field of insolvency. A central role, as highlighted in this research study, is played by Regulation (EU) 2015/848 on insolvency proceedings. This Regulation introduced the obligation for Member States to establish electronic insolvency registers,

vind deschiderea procedurii; identificarea administratorului insolvabilității; accesul creditorilor la informații privind masa debitoare; consultarea datelor privind procedurile transfrontaliere [6].

Pentru interconectarea acestor registre s-a creat sistemul european e-Justice, administrat de European Commission [10]. Prin intermediul acestui portal, creditorii și instanțele din diferite state pot verifica rapid dacă o persoană juridică este implicată într-o procedură de insolvență.

Digitalizarea a determinat apariția unor instrumente juridice și tehnice menite să crească *transparența patrimoniului debitorului*. Printre acestea se numără:

a) *registrele electronice ale procedurilor de insolvență*. Aceste registre includ informații despre: deschiderea procedurii; bunurile identificate; administratorul insolvabilității; stadiul procedurii. Accesul public la aceste date facilitează informarea creditorilor, reduce riscul de fraudă și permite verificarea situației juridice a debitorului;

b) *registrele bunurilor patrimoniale*. În statele europene există registre digitale pentru: bunuri imobile (cadastru); gajuri și ipoteci; vehicule; participații societare. Administratorul insolvabilității poate consulta aceste baze de date pentru identificarea activelor care intră în masa debitoare;

c) *evidența activelor transfrontaliere*. Unul dintre cele mai dificile aspecte ale procedurii de insolvență este localizarea bunurilor aflate în alte state. Digitalizarea a facilitat acest proces prin: interconectarea registrelor comerciale europene; accesul online la registrele de proprietate; schimbul de informații între instanțe și administratori ai procedurii. De exemplu, dacă o societate insolvabilă dintr-un stat deține bunuri imobile într-un alt stat, conturi bancare în străinătate, participați într-o companie din altă jurisdicție, atunci administratorul insolvabilității poate identifica aceste bunuri mai rapid, incluzându-le în masa debitoare transfrontalieră. În doctrină s-a arătat că digitalizarea contribuie la

which enable: the publication of information regarding the opening of proceedings; the identification of the insolvency practitioner; creditors' access to information concerning the insolvency estate; and the consultation of data on cross-border proceedings [6].

For the interconnection of these registers, the European e-Justice system was created, administered by the European Commission [10]. Through this portal, creditors and courts from different states can quickly verify whether a legal entity is involved in insolvency proceedings.

Digitalization has led to the emergence of legal and technical instruments designed to increase the transparency of the debtor's assets. Among these are:

a) Electronic insolvency registers.

b) These registers include information on: the opening of proceedings; identified assets; the insolvency practitioner; and the stage of the proceedings. Public access to such data facilitates creditor awareness, reduces the risk of fraud, and allows verification of the debtor's legal status.

c) Registers of patrimonial assets.

d) In European states, there are digital registers for: immovable property (land registries); pledges and mortgages; vehicles; and corporate shareholdings. The insolvency practitioner may consult these databases in order to identify the assets included in the insolvency estate.

c) Recording of cross-border assets.

One of the most challenging aspects of insolvency proceedings is the identification of assets located in other states. Digitalization has facilitated this process through: the interconnection of European commercial registers; online access to property registers; and the exchange of information between courts and insolvency practitioners. For example, if an insolvent company in one state owns immovable property in another state, bank accounts abroad, or shareholdings in a company established in another jurisdiction, the insolvency practitioner can identify these assets more rapidly and include them in the cross-border insolvency estate.

„modernizarea mecanismelor de administrare a patrimoniului debitorului" [5].

4. Impactul digitalizării asupra administrării masei debitoare

Digitalizarea reprezintă una dintre cele mai semnificative transformări contemporane ale procedurilor de insolvență, influențând în mod direct modul de administrare a masei debitoare. În contextul european, integrarea tehnologiilor informaționale în activitatea practicienilor în insolvență și a autorităților competente contribuie la redefinirea mecanismelor tradiționale de identificare, conservare și valorificare a patrimoniului debitorului [7].

Un prim efect major al digitalizării constă în *eficientizarea procesului de identificare a activelor*. Accesul la registre electronice interconectate, baze de date naționale și europene, precum și utilizarea instrumentelor digitale de analiză permit o localizare rapidă și precisă a bunurilor debitorului, inclusiv în situații transfrontaliere. Această evoluție reduce semnificativ riscul de disimulare sau sustragere a activelor și consolidează caracterul efectiv al procedurii de insolvență.

În al doilea rând, digitalizarea contribuie la *creșterea transparenței în administrarea masei debitoare*. Publicarea informațiilor relevante în registre electronice și facilitarea accesului creditorilor la date actualizate privind situația patrimoniului debitorului sporesc încrederea în procedură și asigură respectarea principiului egalității creditorilor. Totodată, trasabilitatea operațiunilor efectuate asupra masei debitoare devine mai ușor de monitorizat.

Un alt impact semnificativ vizează *accelerarea procedurilor de valorificare a activelor*. Platformele digitale de licitație și instrumentele electronice de comunicare reduc durata procedurilor și costurile administrative, contribuind la maximizarea valorii masei debitoare și satisfacerea într-un termen rezonabil a creanțelor creditorilor.

In legal doctrine, it has been emphasized that digitalization contributes to the "modernization of mechanisms for administering the debtor's assets" [5].

4. The Impact of Digitalization on the Administration of the Insolvency Estate

Digitalization represents one of the most significant contemporary transformations of insolvency procedures, directly influencing the manner in which the insolvency estate is administered. In the European context, the integration of information technologies into the activity of insolvency practitioners and competent authorities contributes to redefining the traditional mechanisms of identifying, preserving, and realizing the debtor's assets [7].

A first major effect of digitalization consists in the enhancement of the asset identification process. Access to interconnected electronic registers, national and European databases, as well as the use of digital analytical tools, enables the rapid and accurate localization of the debtor's assets, including in cross-border situations. This development significantly reduces the risk of concealment or misappropriation of assets and strengthens the effectiveness of insolvency proceedings.

Secondly, digitalization contributes to increased transparency in the administration of the insolvency estate. The publication of relevant information in electronic registers and the facilitation of creditors' access to up-to-date data regarding the debtor's patrimonial situation enhance trust in the procedure and ensure compliance with the principle of equality of creditors. At the same time, the traceability of operations carried out in relation to the insolvency estate becomes easier to monitor.

Another significant impact concerns the acceleration of asset realization procedures. Digital auction platforms and electronic communication tools reduce the duration of proceedings and administrative costs, thereby contributing to maximizing the value of the insolvency estate and ensuring the satisfaction of creditors' claims within a reasonable time.

Pe de altă parte, digitalizarea implică *provocări juridice și tehnice*. Printre acestea se numără protecția datelor cu caracter personal, securitatea cibernetică, precum și necesitatea asigurării interoperabilității între sistemele informatice ale statelor membre [6]. De asemenea, disparitățile la nivelul de dezvoltare digitală pot genera dificultăți de aplicare uniformă a instrumentelor moderne.

În plan teoretic, digitalizarea determină o reconceptualizare a masei debitoare, care nu mai este privită exclusiv ca o universalitate de bunuri, ci și ca un ansamblu de informații gestionate digital. În plan practic, aceasta contribuie la creșterea eficienței, transparenței și predictibilității procedurilor de insolvență, precum și la identificarea rapidă a activelor și reducerea costurilor procedurii. Consultarea registrelor online reduce durata investigațiilor patrimoniale și costurile administrative. Odată cu creșterea transparenței pentru creditori, ei pot verifica existența procedurii și stadiul acesteia, dar și deciziile relevante ale instanței. Astfel se va contribui substanțial la prevenirea fraudelor. Iar publicitatea digitală a procedurii limitează posibilitatea transferului fraudulos al bunurilor și ascunderii activelor.

Dacă e să efectuăm o generalizare la capitolul dat, putem conchide că impactul digitalizării asupra administrării masei debitoare este profund și multidimensional, marcând tranziția către un model modern de gestionare a patrimoniului debitorului, adaptat cerințelor economiei digitale și cooperării juridice europene, care sunt necesare pentru Republica Moldova, la examinarea procedurilor de insolvabilitate. În acest context, digitalizarea ar produce mai multe efecte practice importante, accesul la baze de date electronice permițând descoperirea bunurilor ascunse sau transferate înainte de procedură. Pentru analiza teoretico-practică a masei debitoare, digitalizarea este relevantă, deoarece facilitează identificarea activelor care formează masa debitoare, permite urmărirea bunurilor în

On the other hand, digitalization also entails legal and technical challenges. These include the protection of personal data, cybersecurity concerns, and the need to ensure interoperability between the information systems of Member States [6]. Moreover, disparities in the level of digital development may generate difficulties in the uniform application of modern instruments.

From a theoretical perspective, digitalization leads to a reconceptualization of the insolvency estate, which is no longer perceived exclusively as a universality of assets, but also as a set of information managed digitally.

From a practical perspective, it contributes to increasing the efficiency, transparency, and predictability of insolvency proceedings. It enables the rapid identification of assets, reduces procedural costs, and shortens the duration of patrimonial investigations through access to online registers. It also enhances transparency for creditors, who can verify the existence of proceedings, their stage, and the relevant court decisions. Last but not least, digitalization contributes to fraud prevention, as the digital publicity of proceedings limits the possibility of fraudulent asset transfers and the concealment of assets.

By way of generalization, the impact of digitalization on the administration of the insolvency estate is profound and multidimensional, marking the transition towards a modern model of managing the debtor's assets, adapted to the requirements of the digital economy and European legal cooperation. These developments are also relevant for the Republic of Moldova in the examination of insolvency proceedings. In this context, digitalization produces several important practical effects: access to electronic databases allows the discovery of hidden or previously transferred assets.

For the theoretical and practical analysis of the insolvency estate, digitalization is particularly relevant as it facilitates the identification of assets forming the insolvency estate, enables the tracing of assets across different jurisdictions, contributes

jurisdicții diferite, contribuie la eficiența valorificării patrimoniului debitorului, consolidează transparența și controlul creditorilor asupra procedurii. Astfel, în doctrina contemporană europeană, digitalizarea este privită ca un instrument esențial pentru gestionarea eficientă a masei debitoare în procedurile moderne de insolvență [7].

5. Administrarea masei debitoare și rolul transparenței în contextual digital

Practicianul în insolvabilitate/administratorul, adică lichidatorul, dobândește un rol esențial în gestionarea informației digitale. Conform art.21 din Regulament, acesta poate exercita atribuții și în alte state membre, inclusiv gestionarea activelor. Astfel, digitalizarea impune obligații sporite de transparență, utilizarea platformei electronice, raportare continuă către creditori [6].

Transparența constituie unul dintre principiile esențiale care guvernează procedura insolvenței, fiind intrinsec legată de caracterul colectiv și concurențial al acesteia. În doctrină, s-a subliniat că procedura insolvenței nu poate funcționa eficient în absența unui cadru informațional clar și accesibil tuturor participanților la procedură [3, p. 30-40].

Masa debitoare, calificată frecvent drept patrimoniu de afectațiune, este destinată satisfacerii intereselor creditorilor, ceea ce presupune o vizibilitate deplină asupra structurii și dinamicii acesteia [2, p. 98]. În context, transparența nu reprezintă doar o exigență formală, ci și o condiție substanțială pentru realizarea scopului procedurii. Potrivit lui I. Turcu, administrarea masei debitoare implică o „gestiune în interes colectiv, supusă controlului creditorilor și instanței" [4, p. 70-90], ceea ce presupune în mod necesar accesul acestora la informații relevante și actualizate. Transparența în administrarea masei debitoare constituie un principiu fundamental al procedurii insolvenței, având rolul de a garanta echilibrul între interesele creditorilor, drepturile debitorului și exigențele unei administrări eficiente a patrimoniului.

În contextul evoluțiilor europene re-

to the efficient realization of the debtor's patrimony, and strengthens transparency as well as creditor control over the proceedings.

Thus, in contemporary European doctrine, digitalization is regarded as an essential tool for the efficient management of the insolvency estate in modern insolvency proceedings [7].

5. Administration of the Insolvency Estate and the Role of Transparency in the Digital Context

The insolvency practitioner (administrator/liquidator) acquires an essential role in managing digital information. According to Article 21 of Regulation (EU) 2015/848, the practitioner may exercise powers in other Member States, including the management of assets. Thus, digitalization imposes enhanced obligations of transparency, the use of electronic platforms, and continuous reporting to creditors [6].

Transparency constitutes one of the fundamental principles governing insolvency proceedings, being intrinsically linked to their collective and concursal nature. In legal doctrine, it has been emphasized that insolvency proceedings cannot function efficiently in the absence of a clear and accessible informational framework for all participants involved [3, pp. 30–40].

The insolvency estate, frequently qualified as a patrimony allocated to a specific purpose, is intended to satisfy the interests of creditors, which presupposes full visibility over its structure and dynamics [2, p. 98]. In this context, transparency is not merely a formal requirement, but a substantive condition for achieving the purpose of the procedure. According to I. Turcu, the administration of the insolvency estate involves "management in the collective interest, subject to the control of creditors and the court" [4, pp. 70–90], which necessarily implies their access to relevant and up-to-date information. Transparency in the administration of the insolvency estate is therefore a fundamental principle, ensuring a balance between the interests of creditors, the rights of the debtor, and

cente, transparența nu mai este privită exclusiv ca o cerință formală de publicitate, ci ca un standard funcțional, indispensabil pentru asigurarea încrederii în procedură și prevenirea abuzurilor. În plan conceptual, transparența presupune accesul liber, clar și nediscriminatoriu al participanților la: procedură, și informațiile relevante privind componența, evoluția și valorificarea masei debitoare. Aceasta vizează atât etapa de identificare a activelor, cât și procesul decizional privind administrarea și lichidarea acestora. Prin urmare, transparența se manifestă ca o dimensiune a principiului colectivității procedurii, facilitând participarea efectivă a creditorilor și exercitarea controlului asupra actelor practicianului în insolvență.

În cadrul procedurilor europene de insolvență, transparența este consolidată prin instituirea registrelor electronice și interconectarea acestora la nivelul Uniunii Europene, ceea ce permite accesul rapid la informații privind deschiderea procedurii, situația debitorului și măsurile adoptate. Aceste mecanisme contribuie la sporirea vizibilității patrimoniului debitorului, în special în cauzele cu elemente de extraneitate, reducând riscurile de disimulare a activelor și facilitând cooperarea între autorități.

Din perspectivă practică, transparența determină o responsabilizare sporită a administratorului sau lichidatorului, ale cărui acte sunt supuse atât controlului instanței, cât și verificării de către creditori. Informarea periodică, publicitatea operațiunilor și accesul la documente relevante permit evaluarea corectitudinii și eficienței administrării masei debitoare. Cu toate acestea, realizarea unui nivel optim de transparență implică gestionarea unor provocări, în special în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, securitatea informațiilor și necesitatea echilibrării accesului la informații cu respectarea confidențialității anumitor date sensibile.

Din analiza Regulamentului UE 2015/848 menționam că transparența în

the requirements of efficient asset management.

In the context of recent European developments, transparency is no longer perceived solely as a formal requirement of publicity, but as a functional standard indispensable for ensuring trust in the procedure and preventing abuses.

From a conceptual perspective, transparency implies free, clear, and non-discriminatory access for participants in the proceedings to relevant information regarding the composition, evolution, and realization of the insolvency estate. It encompasses both the stage of asset identification and the decision-making process concerning their administration and liquidation. Therefore, transparency manifests itself as a dimension of the principle of collectivity of the procedure, facilitating the effective participation of creditors and the exercise of control over the acts of the insolvency practitioner.

Within European insolvency proceedings, transparency is strengthened through the establishment of electronic registers and their interconnection at the level of the European Union, allowing rapid access to information concerning the opening of proceedings, the debtor's situation, and the measures adopted. These mechanisms contribute to increasing the visibility of the debtor's assets, particularly in cases involving cross-border elements, reducing the risks of asset concealment and facilitating cooperation between authorities.

From a practical perspective, transparency leads to increased accountability of the administrator or liquidator, whose acts are subject both to judicial control and to verification by creditors. Periodic reporting, the publicity of operations, and access to relevant documents allow for the proper assessment of the correctness and efficiency of the administration of the insolvency estate.

However, achieving an optimal level of transparency also involves addressing certain challenges, particularly with regard to the protection of personal data, information security, and the need to balance

administrarea masei debitoare îndeplinește o serie de funcții juridice fundamentale, care justifică rolul său central în procedura de insolvență:

a) Funcția de informare a creditorilor. Astfel, transparența asigură informarea creditorilor cu privire la: componența masei debitoare; actele de administrare și dispoziție; perspectivele de valorificare a activelor. Această funcție este important pentru exercitarea drepturilor procesuale ale creditorilor. În absența unei informări adecvate, aceștia nu pot participa efectiv la procedură și nu pot lua decizii fundamentate. În același sens, G. Piperea arată că procedura insolvenței presupune „un cadru de comunicare continuă între practician și creditori" [3, p. 40], ceea ce evidențiază rolul transparenței ca instrument de participare activă.

b) Funcția de control. Transparența permite exercitarea controlului asupra activității practicianului în insolvență atât de către creditori, cât și de către instanță. Controlul se manifestă prin: verificarea actelor de administrare; contestarea operațiunilor prejudiciabile; supravegherea modului de valorificare a activelor. Această funcție contribuie la prevenirea abuzurilor și garantarea respectării legalității procedurii.

Ghidul legislativ UNCITRAL privind dreptul insolvenței subliniază că transparența este un instrument indispensabil pentru „detectarea și prevenirea comportamentelor ce țin de transferurile frauduloase" [7]. Următoare funcție este cea de protecție împotriva fraudelor. Lipsa de vizibilitate asupra patrimoniului debitorului facilitează ascunderea activelor și diminuarea masei debitoare. Iar transparența și accesul rapid la informații permit creditorilor să adopte decizii justificate, ceea ce conduce la o administrare mai eficientă a masei debitoare, contribuind la creșterea eficienței procedurii prin reducerea litigiilor, accelerarea luării deciziilor și optimizarea valorificării activelor.

La nivelul Uniunii Europene, access to information with the confidentiality of certain sensitive data.

From the analysis of Regulation (EU) 2015/848, it can be noted that transparency in the administration of the insolvency estate fulfills several fundamental legal functions, which justify its central role in insolvency proceedings:

a) The information function of creditors.

b) First and foremost, transparency ensures that creditors are informed about:

c) – the composition of the insolvency estate;

d) – acts of administration and disposition;

e) – the prospects for asset realization.

This function is essential for the exercise of creditors' procedural rights. In the absence of adequate information, creditors cannot effectively participate in the proceedings or make informed decisions. In this regard, G. Piperea emphasizes that insolvency proceedings require "a framework of continuous communication between the practitioner and creditors" [3, p. 40], highlighting the role of transparency as an instrument of active participation.

b) The control function

Transparency enables the exercise of control over the activity of the insolvency practitioner, both by creditors and by the court. This control is manifested through:

– verification of administrative acts;

– challenging prejudicial operations;

– supervision of the asset realization process.

This function contributes to the prevention of abuses and ensures compliance with the legality of the procedure.

The UNCITRAL Legislative Guide on Insolvency Law emphasizes that transparency is an indispensable instrument for the "detection and prevention of fraudulent behavior," including fraudulent transfers [7].

c) The function of protection against fraud Transparency plays a crucial role in preventing and combating fraud. The lack of visibility over the debtor's assets facilitates the concealment of assets and the

transparența este consacrată în mod explicit prin Regulamentul (UE) 2015/848, care instituie mecanisme moderne de publicitate și acces la informații. Regulamentul prevede în mod expres:

- crearea unor registre de insolvență (art. 24);
- interconectarea acestor registre la nivel european (art. 25-27);
- accesul public la informații relevante.

Aceste dispoziții reflectă o abordare orientată spre transparență digitală, adaptată realităților economice contemporane.

6. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și dimensiunea transparenței în administrarea masei debitoare (exemple practice)

Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) a contribuit la consolidarea principiului transparenței în materia insolvenței, devenind unul dintre principiile fundamentale ale procedurilor de insolvență. Prin intermediul deciziilor sale, CJUE a stabilit norme care obligă statele membre să asigure un nivel ridicat de vizibilitate și acces la informații pentru toți participanții la procedură, în special pentru creditori și practicienii în insolvență.

Un exemplu relevant este Cauza C-341/04, Eurofood IFSC Ltd., în care CJUE a subliniat importanța publicității procedurilor de insolvență pentru protecția creditorilor și prevenirea abuzurilor. Curtea a arătat că lipsa accesului la informații privind masa debitoare și actele administratorului poate afecta eficiența procedurii și dreptul creditorilor la participare efectivă. În acest context, decizia a stat la baza standardizării cerințelor de transparență în legislațiile naționale ale statelor membre [8].

Un alt exemplu este Cauza C-396/09, Interedil SRL, în care CJUE a reiterat că autoritățile naționale trebuie să garanteze informarea promptă a creditorilor asupra tuturor operațiunilor relevante privind patrimoniul debitorului, inclusiv cu privire la măsurile de valorificare a activelor. Aceasta demonstrează că transparența nu este un

diminution of the insolvency estate. Conversely, transparency and rapid access to information enable creditors to make informed decisions, leading to a more efficient administration of the insolvency estate. It contributes to increasing procedural efficiency by:

– reducing litigation;
– accelerating decision-making;
– optimizing asset realization.

At the level of the European Union, transparency is explicitly enshrined in Regulation (EU) 2015/848, which establishes modern mechanisms of publicity and access to information. In this regard, the Regulation expressly provides for:

– the creation of insolvency registers (Art. 24);
– their interconnection at the European level (Arts. 25–27);
– public access to relevant information.

These provisions reflect an approach oriented towards digital transparency, adapted to contemporary economic realities.

6. Case Law of the Court of Justice of the European Union and the Dimension of Transparency in the Administration of the Insolvency Estate (Practical Examples)

The case law of the Court of Justice of the European Union has contributed to strengthening the principle of transparency in insolvency matters, which has become one of the fundamental principles of insolvency proceedings. The jurisprudence of the Court of Justice of the European Union (CJEU) has played a significant role in clarifying and consolidating this principle within the European context.

Through its decisions, the CJEU has established rules requiring Member States to ensure a high level of visibility and access to information for all participants in the proceedings, particularly creditors and insolvency practitioners.

A relevant example is Case C-341/04, Eurofood IFSC Ltd., in which the CJEU emphasized the importance of publicity in insolvency proceedings for the protection of creditors and the prevention of abuse. The Court held that the lack of access to

element formal, ci un instrument esențial pentru controlul colectiv al masei debitoare și maximizarea valorii acesteia [9].

Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauzele *Eurofood* și *Interedil* reprezintă nucleul interpretativ al noțiunii de centru al intereselor principale ale debitorului (COMI), contribuind decisiv la consolidarea principiilor transparenței și securității juridice în materia insolvenței transfrontaliere. Deși ambele hotărâri au ca obiect determinarea competenței jurisdicționale, ele marchează etape diferite în rafinarea criteriilor de identificare a COMI – (Centre of Main Interests) [6] și, implicit, în definirea exigențelor de transparență.

În cauza *Eurofood*, Curtea a stabilit cadrul general de interpretare, consacrând prezumția conform căreia sediul social al debitorului coincide cu COMI, în măsura în care nu există elemente obiective care să demonstreze contrariul. Această soluție răspunde necesității de a asigura predictibilitatea procedurilor de insolvență, oferind creditorilor un reper clar și accesibil pentru determinarea jurisdicției competente. În acest sens, transparența este concepută în dimensiunea sa formală și instituțională: informațiile privind sediul social, publice și opozabile terților, constituie punctul de plecare la evaluarea situației juridice a debitorului.

Ulterior, în cauza *Interedil*, Curtea a nuanțat această abordare, deplasând accentul de la aparența juridică la realitatea economică efectivă. Astfel, s-a statuat că simpla mutare formală a sediului social nu este suficientă pentru a determina schimbarea COMI, în absența unor elemente care să reflecte transferul real al activității. Prin această soluție, CJUE consolidează dimensiunea materială a transparenței, impunând ca determinarea COMI să se bazeze pe criterii obiective, verificabile de către terți și corespunzătoare percepției creditorilor asupra locului în care debitorul își desfășoară activitatea.

Comparativ, se poate observa că

information regarding the insolvency estate and the acts of the administrator may affect both the efficiency of the procedure and the creditors' right to effective participation. In this context, the decision laid the foundation for the standardization of transparency requirements in the national legislations of the Member States.

Another example is Case C-396/09, Interedil Srl, in which the CJEU reiterated that national authorities must guarantee the prompt informing of creditors regarding all relevant operations concerning the debtor's assets, including measures related to asset realization. This demonstrates that transparency is not merely a formal element, but an essential instrument for the collective control of the insolvency estate and for maximizing its value.

The case law of the CJEU in Eurofood and Interedil represents the interpretative core of the notion of the Centre of Main Interests (COMI), contributing decisively to strengthening the principles of transparency and legal certainty in cross-border insolvency. Although both judgments concern the determination of jurisdiction, they mark different stages in refining the criteria for identifying COMI and, implicitly, in defining the requirements of transparency.

In Eurofood, the Court established the general interpretative framework, enshrining the presumption that the registered office of the debtor coincides with the COMI, unless objective elements demonstrate otherwise. This solution responds to the need to ensure predictability in insolvency proceedings, providing creditors with a clear and accessible reference point for determining the competent jurisdiction. In this respect, transparency is conceived in its formal and institutional dimension: information regarding the registered office, being public and opposable to third parties, constitutes the starting point in assessing the debtor's legal situation.

Subsequently, in Interedil, the Court nuanced this approach by shifting the focus from legal appearance to actual economic reality. It held that the mere formal transfer of the registered office is not suf-

cauza *Eurofood* instituie un standard de transparență formală, necesar pentru asigurarea stabilității și previzibilității, în timp ce cauza *Interedil* dezvoltă un standard de transparență substanțială, orientat spre reflectarea fidelă a realității economice. Această evoluție jurisprudențială răspunde riscurilor generate de practicile de tip *forum shopping* [1, p. 64], prin care debitorii ar putea manipula criteriile de competență în scopul obținerii unui regim juridic mai favorabil.

Din perspectiva administrării masei debitoare, această distincție are implicații directe. Dacă în logica *Eurofood* accentul cade pe identificarea jurisdicției în baza unor criterii formale, în logica *Interedil* se impune o analiză aprofundată a activelor, a locului de desfășurare a activității și a relațiilor economice efective ale debitorului. Astfel, transparența nu mai este doar o condiție de acces la informații, ci devine un instrument de reconstituire fidelă a masei debitoare, esențial pentru satisfacerea echitabilă a creditorilor.

În același timp, cele două hotărâri se completează reciproc în configurarea unui model european de insolvență bazat pe echilibrul dintre certitudine juridică și flexibilitate. *Eurofood* oferă stabilitate prin reguli clare și ușor de aplicat, în timp ce *Interedil* introduce un mecanism corectiv, menit să împiedice abuzurile și să asigure conformitatea cu realitatea economică. Această complementaritate reflectă o viziune dinamică asupra transparenței, în care dimensiunea formală și cea materială se susțin reciproc.

În contextul evoluțiilor recente, aceste principii sunt consolidate și prin mecanismele de digitalizare prevăzute de Regulamentul (UE) 2015/848, în special prin interconectarea registrelor de insolvență și facilitarea accesului la informații relevante. Astfel, exigențele de transparență stabilite de CJUE capătă o dimensiune tehnologică, care permite o verificare mai rapidă și mai eficientă a datelor privind debitorul și masa sa patrimonială.

ficient to determine a change in COMI, in the absence of elements reflecting a genuine transfer of activity. Through this solution, the CJEU strengthens the substantive dimension of transparency, requiring that the determination of COMI be based on objective criteria, verifiable by third parties and consistent with creditors' perception of where the debtor conducts its business.

Comparatively, it can be observed that Eurofood establishes a standard of formal transparency, necessary to ensure stability and predictability, while Interedil develops a standard of substantive transparency, oriented toward faithfully reflecting economic reality. This jurisprudential evolution responds to the risks generated by forum shopping, whereby debtors might manipulate jurisdictional criteria to obtain a more favorable legal regime.

From the perspective of administering the insolvency estate, this distinction has direct implications. While under the logic of Eurofood the emphasis lies on identifying jurisdiction based on formal criteria, under the logic of Interedil a thorough analysis of assets, the place of business activity, and the debtor's actual economic relations becomes necessary. Thus, transparency is no longer merely a condition of access to information, but becomes an instrument for the accurate reconstruction of the insolvency estate, essential for the equitable satisfaction of creditors.

At the same time, the two judgments complement each other in shaping a European insolvency model based on a balance between legal certainty and flexibility. Eurofood provides stability through clear and easily applicable rules, while Interedil introduces a corrective mechanism aimed at preventing abuses and ensuring conformity with economic reality. This complementarity reflects a dynamic vision of transparency, in which formal and substantive dimensions mutually reinforce each other.

In the context of recent developments, these principles are further strengthened by the digitalization mechanisms provided by Regulation (EU) 2015/848, particularly through the interconnection of insolvency

Analiza comparativă a hotărârilor *Eurofood* și *Interedil* evidențiază o evoluție de la o concepție formală la una substanțială a transparenței, cu implicații semnificative asupra administrării masei debitoare. Această evoluție contribuie la consolidarea încrederii creditorilor, prevenirea abuzurilor și realizarea obiectivelor fundamentale ale dreptului european al insolvenței.

În practică, jurisprudența CJUE a determinat dezvoltarea unor mecanisme eficiente de comunicare și raportare, precum registre electronice de insolvență și notificări digitale către creditori, care permit accesul rapid la informații actualizate. Astfel, deciziile Curții au contribuit la uniformizarea standardelor europene de transparență, asigurând un cadru stabil și predictibil pentru administrarea masei debitoare, reducând riscurile de fraudă și consolidând încrederea participanților în procedurile transfrontaliere.

Jurisprudența CJUE evidențiază dimensiunea practică a transparenței ca pilon al eficienței procedurilor de insolvență, demonstrând modul în care accesul la informație și controlul colectiv al creditorilor sunt instrumente indispensabile pentru o administrare corectă și eficientă a masei debitoare. În lumina celor expuse, transparența în administrarea masei debitoare poate fi definită de către autor ca ansamblul mecanismelor juridice și digitale prin care se asigură accesul complet, continuu și verificabil la informațiile privind patrimoniul debitorului și actele de administrare, în scopul garantării protecției creditorilor, prevenirii fraudelor și eficientizării procedurii insolvabilității.

CONCLUZII

Digitalizarea reprezintă un instrument fundamental pentru creșterea transparenței în ceea ce ține de administrarea masei debitoare în cadrul procedurii insolvabilității. În acest sens, Regulamentul (UE) 2015/848 oferă un cadru normative relevant pentru facilitarea accesului la informații și consolidarea cooregisters and the facilitation of access to relevant information. Thus, the transparency requirements established by the CJEU acquire a technological dimension, enabling faster and more efficient verification of data concerning the debtor and its estate.

The comparative analysis of the Eurofood and Interedil judgments highlights a shift from a formal to a substantive conception of transparency, with significant implications for the administration of the insolvency estate. This evolution contributes to strengthening creditors' confidence, preventing abuses, and achieving the fundamental objectives of European insolvency law.

In practice, the case law of the CJEU has led to the development of efficient communication and reporting mechanisms, such as electronic insolvency registers and digital notifications to creditors, enabling rapid access to updated information. Thus, the Court's decisions have contributed to the harmonization of European transparency standards, ensuring a stable and predictable framework for the administration of the insolvency estate, reducing the risks of fraud and strengthening participants' confidence in cross-border proceedings.

The case law of the CJEU highlights the practical dimension of transparency as a pillar of the efficiency of insolvency proceedings, demonstrating how access to information and collective creditor control are indispensable instruments for the proper and efficient administration of the insolvency estate.

In light of the above, transparency in the administration of the insolvency estate may be defined by the author as the set of legal and digital mechanisms through which full, continuous, and verifiable access to information regarding the debtor's assets and administrative acts is ensured, with the aim of guaranteeing creditor protection, preventing fraud, and enhancing the efficiency of insolvency proceedings.

CONCLUSIONS

Digitalization represents a fundamental instrument for increasing transpar-

perării transfrontaliere. Cu toate acestea, eficiența acestor mecanisme depinde în mod esențial de implementarea lor efectivă la nivel național.

Implementarea transparenței digitale contribuie în mod direct la protecția intereselor creditorilor, prevenirea fraudelor și eficientizarea procedurilor de insolvabilitate. În contextul actual, transparența nu mai poate fi concepută în afara digitalizării, aceasta din urmă devenind un element structural al unei administrări moderne și eficiente a masei debitoare.

Instrumentele digitale permit accesul în timp real la informații relevante, interconectarea bazelor de date și monitorizarea fluxurilor patrimoniale, facilitând astfel o supraveghere mai riguroasă a activelor debitorului. În acest cadru, se conturează conceptul de transparență digitală a masei debitoare, care depășește dimensiunea formală a publicității și implică asigurarea trasabilității informațiilor și a circuitului activelor.

Această evoluție marchează tranziția de la o transparență formală la una funcțională și dinamică, adaptată exigențelor economiei digitale. În perspectiva dezvoltării procesului insolvabilității, transparența digitală se conturează ca un standard indispensabil pentru asigurarea eficienței și certitudinii procedurilor. În vederea îmbunătățirii cadrului juridic național, se impune promovarea unor direcții concrete de reformă, precum: instituirea unui registru electronic al procedurilor de insolvabilitate în Republica Moldova; interconectarea acestuia cu sistemele informaționale europene; introducerea obligației de raportare digitală pentru practicianul în insolvabilitate; reglementarea expresă a mecanismelor de trasabilitate a activelor debitorului.

ency in the administration of the insolvency estate within insolvency proceedings. In this regard, Regulation (EU) 2015/848 provides a relevant normative framework for facilitating access to information and strengthening cross-border cooperation. However, the effectiveness of these mechanisms essentially depends on their proper implementation at the national level.

The implementation of digital transparency directly contributes to the protection of creditors' interests, the prevention of fraud, and the efficiency of insolvency proceedings. In the current context, transparency can no longer be conceived outside digitalization, the latter becoming a structural element of modern and efficient administration of the insolvency estate.

Digital tools enable real-time access to relevant information, the interconnection of databases, and the monitoring of asset flows, thereby facilitating more rigorous supervision of the debtor's assets. Within this framework, the concept of digital transparency of the insolvency estate is emerging, going beyond the formal dimension of publicity and involving the assurance of traceability of information and asset flows.

This evolution marks the transition from formal transparency to functional and dynamic transparency, adapted to the requirements of the digital economy. From the perspective of the development of insolvency proceedings, digital transparency is shaping up as an indispensable standard for ensuring the efficiency and certainty of procedures.

In order to improve the national legal framework, it is necessary to promote concrete reform directions, such as: the establishment of an electronic register of insolvency proceedings in the Republic of Moldova; its interconnection with European information systems; the introduction of digital reporting obligations for insolvency practitioners; as well as the explicit regulation of mechanisms ensuring the traceability of the debtor's assets.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

BIBLIOGRAPHICAL REFERENCES

1. Șandru D. Dreptul comerțului internațional. București: Editura Universală, 2012. 144 p.
2. Piperea Gh. Dreptul insolvenței. București: Editura C.H. Beck, 2017. 600 p.
3. Piperea Gh. Legea procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență. Comentarii și explicații. București: Editura C.H. Beck, 2014. 40 p.
4. Turcu I. Tratat de insolvență. București: Editura C.H. Beck, 2014. 231 p.
5. Oprea E. „Reforma regimului european al insolvenței" În: Revista Română de Drept al Afacerilor Nr.1/2016. rrdd.ro/reforma-regimului-european-al insolvenței transfrontaliere – regulamentul -nr-848-2015/?-utm-sourse=chtgpt.com
6. Regulamentul UE 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind procedurile de insolvență. În: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELX: 02015R0848-20150605
7. UNCITRAL, Legislative Guide on Insolvency Law, 2005. În: cribd.com/doc/71448786/Norme-Conflictuale-in-Domeniul-Falimentului-International?utm_source=chatgpt.com
8. CJUE, cauza C-341/04, Eurofood IFSC Ltd, ECLI:EU:C:2006:281. În: https://commission.europa.eu/system/files/2023-02/Final%20Report%20-%20Abusive%20Forum%20Shopping_Febr%202022.pdf?utm_source=chatgpt.com
9. CJUE, cauza C-396/09, Interedil Srl, ECLI:EU:C:2011:671. În: https://app.livv.eu/decisions/LawLex201100001630JBJ?utm_source=chatgpt.com
10. Portalul Sistemului European e-Justice. În: https://e-justice.europa.eu/home_ro